

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

Naistöoline ja naiskolhoosnik

33

Weebuar
1932

Fr. R. Kreutzwaldi nim.
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

„Sotsialismi ehituse hiilglatöös ei tohi meie
väljastpoolt ähwardawat hädaohtu unustada.“

K. Woroschilow.

„Külwaja“ kirjastus

Leningrad, 3. juuli uul. 48

SISUKORD

	Lhk
Kapitalistlike riikide sõjalised ettevalmistused ja Nõukogude Liidu kaitse kindlustamine — <i>Hilda Wisnapuu</i>	1
Sotsialismi valmistehitamise teel — <i>A. O.</i>	3
Tööd eestlastest naiskolhoosnikkude ja kehv- ja kesktalunaiste seas tuleb wiibimata kõwendada	5
Ilukirjandus:	
Puhkusel (lõpp) — <i>Liia Sokail</i>	7
Punawäe aastapäewal (luuletus) — <i>Aug. Lukin</i>	11
Kindlustame rahwuswahelist siset:	
Faschistiline Soomemaa — <i>Lüüdia Lattuka</i>	11
Naisfaschistiline liikumine Eestis — <i>H. W.</i>	13
Sõnumid:	
Eestis jagawad faschistlike werekoerte prouakesed töötatöolistele kaltse ja leiwaraasukesi — <i>A. R.</i>	15
Meie riigikaitse kindlustamine	17

**„Mittē ühte sammu ei taha meie wõõrast
maad, kuid ka oma maast ei anna me
ühtegi werssokit kellegile.“**

Stalin.

Kapitalistlike riikide sõjalised ettevalmistused ja Nõukogude Liidu kaitse kindlustamine

Kodanlised majandusteadlased püüdsid 1931. aasta algul seletada, et kõige suurem kriisi raskuste hädaoht on möödunud ja 1931. aastal pidi algama aeglane ja järjekindel majanduse tõusuaeg ning üldine seisukorra terwenemine.

Kuid tegelikult ei toonud 1931. aasta tööstuse ja põllumajanduse kriisi lahendamist, waid see, wastupidi, süvenes veel rohkem.

1931. aasta kewadel ja suwel oli pankrottijäämisi terwes reas kesk- ja lõuna-ida Euroopa riikides, nagu Austrias, Saksamaal, Ungaris ja teistes riikides.

See kriis erineb warematest kriisidest selle poolest, et haarab oma alla kõik kapitalistlikud riigid. Eriti on kriis suur Saksamaal, Austrias, Inglismaal jne.

Kapitalistlikud riigid otsiwad wäljapääseteed kriisist töölisteklassi kurnamise suurendamise läbi. *Kuid selle kurnamisega ei suuda kriisi ära hoida, waid ta süweneb veel enam ja wõtab laima ulatuse.*

Inglismaal, näiteks, taheti ka riigiteenijate palka vähendada, kuid see ei läinud korda, sest riigiteenijad andsid sellele otsustawa wastulöögi.

Meremeeste streik Inglise laewastikus kõigutas Inglismaa wõimu alusmüüre, mille tagajärjel ei juletud otsekohest pealetungimist töölistepalkade vähendamise suhtes alata, waid hakati töölisteklassi ja laialisi wäikekodanlisi hulke inflatsiooniliste*) meetoditega rööwima.

Naelsterlingi krahh oli suureks hoobiks kogu kapitalistlikele ilmale, ja paiskas segi kogu rahwuswahelise krediit-finansssüsteemi.

Prantsusmaa ja Ameerika imperialistide käes on suured kullatagawarad, mida ka kriis hakkab vähendada. Need riigid on wõrdlemisi paremas seisukorras, mis wõimaldab neil wõitlust pidada oma wõistleja Inglismaa wastu.

Prantsusmaa on oma jalgealuse Euroopas kindlustanud, ning leiab nüüd paraja aja olewat, et Saksamaalt veel rohkem wälja pressida, kui seda Versailles'i rahu- leping wõimaldas.

Piiririikide: Soome, Eesti, Läti ja Poola majandusline seisukord muutub ka iga päewaga ikka raskemaks, sest ainuke sissetuleku wõimalus metsamaterjalide ja karjakaswatuse saaduste, nagu wõi, liha ja peekoni wäljawedu Inglismaale ja Saksa- maale wäheneb.

Näiteks wedas Poolamaa mitmesuguseid tööstuse ja põllumajanduse saadusi — süsi, suhkrut, tekstiilkaupa jne teistesse riikidesse, kuid kriisi tagajärjel on ka siin seisak tulnud.

Nii siis, ennenägematu tööstuse, põllumajanduse ja rahanduse kriisid ähwardawad kogu imperialistlik ilma ja kõik tundemärgid räägiwad selle poolt, et kapitalismi lõpp on lähenemas, et ta asub püssirohu tunni otsas.

*) Paberiraha wäljalaskmisega.

Kõik kauplused on täis walmiskaupasid, kuid laialistel hulkadel puuduwad ostu-wõimalused. Selleks, et kunstlikult hindasid kõrgel hoida, häwitatakse walmiswarsid põletamise ja uputamise teel.

Näiteks otsustas Brasiilia walitsus neil päiwil, et iga kuu tuleb 1 miljon puuda kohwi merde heita.

Tööstusalades väheneb walmistus ja töötatöölise arw suureneb päew-päewalt, üks wabrik teise järele suletakse ja töölised wallandatakse, töötatöölise arw on juba kuni 40 miljonini tõusnud. Kui siia weel töötatöölise perekonnaliikmed juurde arwata, siis saame umbes 150—200 miljoni inimest, kes on näljas, külmas ja wäljasuremisele määratud.

Töötatöölised on sunnitud oma riideid ja majakraami ära müüma wähesese tasu eest, et end ja oma perekondi näljasurmast päästa.

Meie näeme, kuidas häda, wiletsus ja poliitiline surwe hulkasid wõitlema kihutab, et oma olukorda parandada. Igas riigis kaswawad tööliste rahutused, demonstreerimised ja uulitsawõitlused, mis siiamani weel tööliste wangistamisega ja weristamisega lõpewad.

Töölisehulkades kaswab klassiteadlikkus ja klassiwahed on selged. Iga teadlik tööline teab, et teist wäljapääseteed proletariaadil ja teistel töötawatel hulkadel enese wabastamiseks ei ole, kui ainult kapitalistlike korra wägiwaldselt kukutamine. Meie näeme juba, et laialised hulgad pöörwad selja igasugustele „sotsialistidele“ ja sotsiaal-faschistile, kes on otsekohesed töölisteklassi äraandjad, kes awalikult üles kutsuwad sõjale, sõjaga nõukogudewõimu kukutama.

Sellepärast peawad käesolewal ajal wäljamaa kommunistlised parteid kõik tegema, et rohkem töölisi parteisse tõmmata ja töölistehulkadele lähenema ning neile praktiliselt ära näitama, et kommunistiline partei on ainuke partei, kes wiib proletariaadi õige klassiwõitluse teele.

Kommunistlike parteide ülesanne on maailma proletariaadile näidata, selgitada, kuidas Nõukogude Liidu töölisteklass ja kolhoosnikud kangelaslikult oma sotsialistlike majanduse ülesehitamise eest wõitlewad. Näidata, et töölisteklass on pemees, et NSWLiidus puudub kriis, orjus, sunnitöö ja töötatöölised. See kõik annab uut tõuget ja arusaamist klassiwõitluse arenemiseks.

Kapitalistline kord, oma paratamatut häwinemist nähes, püüab töölisteliikumist maha suruda igasuguste faschistlike abinõudega ning iga päewaga kaswab terror ja tagakiusamine. Wõitlus käib kahe ilma wahel — ühelt poolt sotsialismi hiiglasawutused, kus oleme sotsialismi alusmüüri walmis ehitanud ja sotsialismi tegelikule teostamisele asunud.

Kapitalistlised riigid ise hakkawad aru saama, et nad ei ole suutelised kriisi „rahulikult teel“ lahendama ja leiawad, et ainuke abinõu, mis neile lootusi annab, on awaliku sõja teele asumine.

Kõik need asjaolud on neile põhjuseks ja tõukeks, et Nõukogude Liidule kallale tungida ja interwentsiooni ette walmistada.

Kapitalistlised riigid suurendawad igalpool sõjatööstust ja sõjawäe peale wäljaminewaid summasid.

Uute sõjalaewade, lennukite, tankide ja teiste sõjatarbete ehitamine kriipsutab weel kord alla seda ettewalmistusetööd.

Läinud aasta suwised sõjalaewastikkude, sõjawäe, lennukite ja sõjawäejuhtide wastastikused külaskäigud tõendawad seda palawikulist ettewalmistamist kõige paremini.

Inglismaa ja nõukogudewahelise kaubanduslike läbikäimise katkestamine 1927. aastal, NSWLiidu esitajate tapmised, põrgumasinade ülesseadmine ja rüüstamised — kõik räägiwad sõjalistest septsustest.

Peale selle weel need kallaletungimise katsed, nagu Kauge-Ida Siberi raudtee haaramine, mis meie wahwa punawäe poolt otsustawalt tagasi löödi.

Jaapanlaste poolt Mandshuuria okupeerimine, sõda Lõuna-Hiinas näitawad, et siin tahetakse Nõukogude Liitu sõdima kiskuda.

Prantsusmaa, NSWLiidu töörahwa werisem waenlane, toetab Jaapanit ja organiseerib ühtlasi meie piiriirike — Poolat, Rumeeniat ja teisi sõjaliselt Nõukogude Liidu wastu.

Nõukogude walitsus on terwes maailmas ainuke riik, kes rahupoliitikat ajab. Kuid nõukogude töölisteklass on walmis iga silmapilk oma wõidetud saawutusi kaitsma ja otsustawalt wastuhoopi andma kõigile, kes julgewad teda tema ehitustöös takistama tulla.

Nõukogude Liit ei ole üksi, kõikide maade töölised aitawad kapitalistide sõjasepitsusi ja ettewalmistusi paljastada ja töotawad Nõukogude Liidu kaitseks wälja astuda, kui kapitalistid tahaksid kõikide tööliste sotsialistlist isamaad häwitama tulla.

Juba nüüd on suuremates kapitalistlikes riikides, eriti Saksamaal, suured sõjawastased wäljaastumised. Iseäranis aktiivsed on sadamatöölised, kes takistawad sõjariistade saatmist Kaugesse Idasse, sest wõitlew proletaarlane ja kehwtalupoeg teawad, et Nõukogude Liidu wõit on kõigi maade töolisteklassi wõit.

Meie, Nõukogude Liidu töölisteklass ja kolhoosnikud, peame edukalt sotsialistlist wõistlust ja lööktööd arendama, et wiieaastaplaani neljanda, wiimase otsustawa aasta plaani täita ja ületada.

Meie peame niisugused kiired tempõd wõtma sotsialistlise majanduse ülesehituses, et meie oleksime suutelised kapitalistide interwentsiooni tagasi lööma ja töolisteklassi wõitu lõpulikult kindlustama ja kiirendama.

Sellepärast tuleb meil kõigil tõsiselt ka oma ridu sõjaliste organisatsioonide ümber koondada, et sõjalisi teadmisi ja kogemusi saada, et neid ära kasutada, kui sotsialistline isamaa meid wõitlusesse kutsub.

Pioneerist alates ja wanemate tööliste ja kolhoosnikkudega, naistööliste ja naiskolhoosnikkudega lõpetades, peame sõjaliselt hästi ettewalmistatud olema, peame igaüks sõjaasjandust tundma ja sõjariistaga ümber käia oskama, sest tulewiku sõda on peaasjalikult õhu- ja keemiasõda.

See kõik nõuab kõikide elanikkude osawõttu ja walmisolekut.

Ükski ei tohi unustada, et sõda juba tegelikult Kauges Idas käimas on, kuigi ta awalikult ametlikult wälja kuulutatud ei ole. Sellepärast täna, Punawäe 14. aastapäewal, töötame kõik kui üks mees, et oleme walmis sotsialistlise isamaa kaitseks wälja astuma.

Elagu Punawägi — proletariaadi diktatuuri tugi ja sotsialistlise ehitustöö kaitsja!
Elagu tema juht sm. Woroschilow!

Hilda Wisnapuu.

Sotsialismi walmisehitamise teel

Partei 17. üleliiduline konwerents läheb meie partei ja üleilmse rewolutsiooni ajaloosse tähtsama astmena sotsialismi wõidurikkas ehitustöös. Laienewad uued hiiglatööd sotsialismi hoone walmistamiseks Lenini õpetusel, mis järjekindlalt teostatud sotsialistlise majanduse alusmüüri walmistamiseks esimese wiieaastaplaani kolmandal, otsustawal aastal.

Konwerents wõttis wastu tähtsad otsused tööstuse arendamise kohta 1932. aastal — esimese wiieaastaplaani lõpuaastal — ning teise wiieaastaplaani kokkuseadmise põhilased, mis keskkomitee möödunud pleenum ära kinnitas.

Sotsialistline industrialiseerimine, rasketööstuse kiire arendamine, mis partei XIV kongressil wastu wõeti ja mida partei kindla leninlise liini teostamisega ellu wiib, on meie riigi majanduse sotsialistlise ümberkorraldamise alus. Esimese wiieaastaplaani edusaawutused ja ta täitmine 4 aastaga tõendab just seda, et industrialiseerimise poliitika, walmistuseabinõude walmistuse laiendamine meie wõitude ainuõige alus on. Konwerents konstateeris, et:

„Möödunud ajajärgul on meie rasketööstus kindlalt jalule seatud ja sellega on loodud kogu rahwamajanduse rekonstrueerimiseks (ümberehitamiseks) oma alus, suure sotsialistlise masinatööstuse alus.“

Tuntawalt on tõusnud sellel alusel kergetööstus ning toiduainetetööstus eriti on wiieaastaplaani kontrollarwud suurel määral ületanud.

Juba esimese wiieaastaplaani kolme aasta kestel oleme meie loonud tööstusharusid ja ettevõtteid, mis oma tehnikalise tasapinna poolest Euroopa riikide tehnikast neis tööstusharudes palju kõrgemal seisawad.

Wiieaastaplaani neljandal, wiimasel aastal peawad meie rasketööstuse kaswu tempod weel kõrgemale tõusma ning likwideerima osalise mahajäämise eriti metalliwalmistuses ja tööstuse hulga ning omaduse alal, mille põhjuseks olid: transpordi puudulik tegewus, isikuwastutamatus ja wõrdsustamine tööstuses. Juhtiwate organisatsioonide kaugelseimine ettevõtetest, tööwiljakuse madal tasapind ning omahinna alandamise plaani mittetäitmine, isetasuwuse puudulik süwendamine ja otsuste täitmise kontrolli puudulikkus.

1932. aastal peame saama 9 miljoni tonni malmi, 90 miljoni tonni kiwisütt, kindlustama oma uued tehased nõukogude oma ehitatud masinatega ja saama 17 miljardi kilowatti-tundi elektrienergiat. Selle plaani täitmine nõuab partei kõigi jõudude mobiliseerimist ning sotsialistlike töömeetodite — sotsialistilise wõistluse ja lõõtköö kestwat tõusu, mis plaani täitmiseks peajõud on. Käesolewa aasta plaani täitmine on teise wiieaastaplaani hiiglaülesannete täitmise põhialuseks.

Enamlise wisadusega lõpetades „wiieaastaplaani nelja aastaga“ on kindlustatud meil 1937. aastal 22 miljoni tonni malmi, 250 miljoni tonni kiwisütt, 1.300 miljoni tsentnerit terawilja jne.

Põhjalik murrang on sündinud samuti ka põllumajanduses. Põllumajanduse põhiwormideks on saanud kolhoosid ja sowhoosid. „Nõukogude Liit muutus kollektiwiiseerimise, sowhooside laiendamise ja laialise masinatehnika tarwitamise alusel wäiksest ja pisikesest põlluharimise maast kõige suurema põllutööstusega maaks maailmas“.

See sotsialismi wõit lahendab proletarse rewolutsiooni kõige raskema ülesandening tal on üleilmne tähtsus. Sotsialismi ehitustöö kõige tähtsam kokkuwõte esimese wiieaastaplaani täitmisel on see, et meie likwideerime eksploateerimise aluse ja allika, murdsime lõpulikult külas kapitalismi juured, mis ette ära otsustab klasside täieliku häwitamise teise wiieaastaplaani täitmisel ja kapitalismi jäänuste ära wõitmise nii majanduses kui ka inimeste arusaamises. Küsimus „kumb kumba“ on lõpulikult ja tagasipööramatult otsustatud sotsialismi kasuks nii tööstuses kui ka põllumajanduses.

Tempodega, mida pole näinud kunagi maailmas ükski kapitalistline riik, kaswab rahwa sissetulek, on häwitatud tööpuudus ning wiletsus, tõuseb kultuuri tasapind ja majandusline olukord. Kõik see on saawatatud partei õige poliitika, hulkade aktiivsuse ennenägemata tõusu ja sotsialistlike töömeetodite laienemise tagajärjel. See kindlustab töörahwa warustamise tõstmist esimese järgu tarbeainetega teise wiieaasta lõpuks kahe kuni kolmekordselt.

Meie ehitustöö hiiglasaawutused on loonud aluse edaspidiseks weel jõudsamaks sotsialismi kaswuks. Teise wiieaastaplaani poliitiliseks põhiülesandeks on *kapitalistlike elementide ja klasside lõpulik likwideerimine ning kogu töörahwa muutmine aktiivseks sotsialistilise, klassideta ühiskonna chitajaks*. Otsustawaks majandusliseks põhiülesandeks seab parteikonwerents teises wiieaastaplaanis kogu rahwamajanduse ümberkorralduse ja uuema tehnikalise aluse loomise kõikidele rahwamajanduse harudele. Teise wiieaastaplaani teostamisel asub meie Liit tehnika alal Euroopas esimesele kohale ja jõuab eesrinna kapitalistlikele maadele (P.-A. Ühisriigid) terwes reas tööstusharudes tehnikaliselt ja majandusliselt järele.

Põllumajanduse sotsialistline rekonstrueerimine peab 1937. a. lõpule jõudma. Kõik kolhoosid peawad masina- ja traktorijaamade tegewuse alla kuuluma. *Kolhooside organisatsiooniline ja majandusline kindlustamine ning kolhoosnikkude hulga ümberkaswatamine jääb ka teise wiieaastaplaani keskülesandeks*.

1937. a. peawad sotsialistlised põllud 1.300 miljoni tsentnerit terawilja andma. Seda peab saawatama peasjalikult meie põldude wiljakuse tõstmise teel. Ülesandeks on — wõita põua mõju kuiwa-kliimalistes raioonides ja tõsta wiljakust 40

protsendi võrd ning lahendada karjakasvatuse ning lihaprobleem teise viieaastaplaani kestel samuti, nagu meie lahendasime teraviljaprobleemi esimese viieaastaplaani täitmisel.

Kokkuvõtet tehes teise viieaastaplaani ülesannetest, konstateerib konverents:

„Põllumajanduse täielik kollektiiviseerimine, suurte riikliste põllumajandusliste ettevõtete kasv ja sovhooide ning kolhooside varustamine uuema masinatehnikaga, mis tegelikult põllutöö muudab suurtööstuse eriliigiks ja transpordi side ning kaubaringkäigu tuntav tugevnemine tööstuse ja põllumajanduse vahel loovad tingimused vastuolude täielikuks kaotamiseks linna ja küla vahel“.

Lõpule viies käesoleval aastal esimese viieaastaplaani suuri ülesandeid ning ületades neid paljudel majandusealadel, kindlustame meie teise viieaasta võitudeprogrammi teostamist. *Kolhooside majanduse kindlustamine on keskpunktiks, mille ümber ja mille teostamiseks peab hulkasid võitlusesse mobiliseerima.* See ülesanne on kohapeal iga naisdelegaadi, aktiivisti ja naiskolhoosniku löökülesanne iseäranis nüüd, kolmanda enamlike kewade ettevõtmistuse töös. Meie võitude alus nii tööstuses kui igas kolhoosis, brigaadis on meie juhi sm. Stalini 6 tingimuse elluviimine. Karjatallis ja ühissöögimajas, kolhoosi juhatuses ja üksikutes brigaadides peab isikuvastutamatus kaduma, peab kaduma seisukord, kus enam kedagi ei ole, kes millegi eest ei vastutaks, peab kaduma võrdsustamine töötasus ja „üleüldse“ juhtimine majapidamises. Brigaadide kõvendamisele kolhoosides peab juhtima peatähelpanu. Juhi 6 tingimuse teostamiseks peab tegutsema iga naistööline, naiskolhoosnik ja aktiivist, ainult siis kindlustame kolhoosi ja vabrikute tööstuse- ja rahanduseplaani saajaprotsendilist täitmist.

Partei ja tööliste klass on saavutanud hiiglavõitused ainult klassivõitluses kapitalismi elementide vastu, partei pealiini eest, „pahem“- ja parempoolse kallakute ning leplikkuse vastu.

Teise viieaastaplaani ülesannete täitmine ja sotsialistlike ühiskonna valmistamine on mõeldav ainult klassivõitluse teel, mis üksikutele silmapilkudel ja üksikutes raiionides veelgi teravneb. Selleks vaja kõvendada, kindlustada proletariaadi diktatuuri ning selle kaitsjat — Punast sõjaväge, kes purustab igasugused rahvusvahelise imperialismi interventsiooni banded. Sotsialism on saanud homse päeva reaalsuseks.

A. O.

Naisdelegaatide koosolekud on uute naistöölise, naiskolhoosnikkude kommunismi kooli esimene aste. Ümberwalimiste hoogtööd ja naisdelegaatide koosolekuid tuleb kindla parteilise juhtimisega kindlustada.

Tööd eestlastest naiskolhoosnikkude ja kehwa- ja kesktalunaiste seas tuleb wiibimata kõvendada

Naisdelegaatide ümberwalimised lähewad laialise ja hulgalise poliitilise hoogtöö nime all nii linnas kui maal.

Nimetatud hoogtöö peab poliitilist ja valmistuslist aktiivsust laialiste töötawate naisterahwaste seas mobiliseerima, et partei ees seiswat sotsialistlike ehitustöö ülesannet täita, mida partei 17. konverents ära märkis.

Naisdelegaatide ümberwalimise hoogtöö peab laialistele linna ja küla naiseltsiliste hulkadele 1931. a. majandusaasta kokkuwõtteid selgitama, et hulgad teaksid, mis tähendab meie maa sotsialistilise majanduse alusmüüri ehitamine.

Iga naistöoline ja naiskolhoosnik peab teadma, et ainult wõideldes parem- ja pahempoolse oportunismi, kontrerwolutsioonilise trotskismi ja mädanenud liberalismi vastu, wõisime meie nüsuguseid hiiglasuuri üleilmse tähtsusega ajaloolisi wõitused saawutada.

Naisdelegaatide ümberwalimised peawad uusi tuhandeid naistöolisi lööktõosse tõmbama, lööktöö kõrgemale astmele tõstma ja paremaid naistöolistest lööktöolisi ja naiskolhoosnikke — parteisse ja noorteühingusse tõmbama.

Naisdelegaatide ümberwalimised peawad laialisi töötawaid naishulke meie partei juhi sm. Stalini kuue ajaloolise tingimuse elluwiiamisele mobiliseerima. Ainult naistöoliste, töölisnaiste, naiskolhoosnikkude laialisel isetegewusel suudame kultuur-eluolu ettewõtteid — lastesõimeid, -platse, -aedu, söögi- ja pesumaju korraldada ja laiendada.

Kooperatsiooni ja riiklise kaubanduse jne parandamisega aitame kaasa naistöoliste ja uutele walmistusse tõmmatud hulkadele oma tööjõudu täitsa tööstusele anda.

Naisdelegaatide ümberwalimiste hoogtöö külas peab naiskolhoosnikkude ja kehwiik-keskmikkude üksikmajapidajate poliitilist ja walmistuslist aktiivsust tõstma, kogu sowhooside ja kolhooside tööd omaduslisest küljest parandama ja organisatsiooniliselt ning majandusliselt kindlustama. See ümberwalimiste hoogtöö peab naiskolhoosnikke ja naissowhoosnikke kewadiste külwihoogtööde ettewalmistusele, agrotehnika omandamisele ja otsustawalt kodanliste ja kulakliste mõjude vastu wõitlemisele mobiliseerima, kui see kolhoosides nähtawale tuleb, ja kulakute, kui klassi, likwideerimisele täieliku kollektiwiseerimise alusel.

Igaüks peab teadma, iseäranis parteirakukeste, ametiühisuste, nõukogude ja teiste ühiskondliste organisatsioonide kohapealsed töölised, et naisdelegaatide ümberwalimiste hoogtöö ülesanne ja sisu ei ole midagi erinewat neist üldistest ülesannetest, mis meie partei, kes kogu sotsialistilist ehitustööd Nõukogude Liidus juhib, ees seisawad. See on wäga wastutaw lüli kogu meie töös.

Töölisklassi arwulise kaswuga (üle 18 miljoni inimese) on meil naiste tööjõud kõigis rahwamajanduse harudes kaswanud.

1931. aastal on tööstuses naistöoliste arw kuni $\frac{1}{3}$ kogu tööliste arwust kaswanud.

1932. aastal tõmmatakse weel 15 miljoni naisterahwast rahwamajandusse, ilma põllumajanduse sektorit kaasa arwamata.

See kõik kohustab kohalikke partei- ja ametiühisuste organisatsioone tõsiselt naiste seas tööd organiseerima.

Naistöoliste ja naiskolhoosnikkude osawõtmise arwuline kasw walmistusest ja kolhooside ehitustööst kohustawad partei-, ametiühisuste-, nõukogude-, kolhoosi- ja kooperatsiooniorganisatsioone otsekohe mitte üksi naisdelegaatide ümberwalimistest osa wõtma, waid otsustawat murrangut hulgalises töös naiste seas läbi wiima, naistöolisi ja naiskolhoosnikke poliitiliselt, kultuuriselt ja walmistusliselt kaswatama.

Naisdelegaatide ümberwalimisehoogtöö ajal tuleb eriti kohalistel parteiorganisatsioonidel *delegaatide koosolekute tähtsusele tähelepanu pöörata, sest see on kommunismi kooli esimene samm.*

Peaasjalikult tuleb sel aastal Leningradi oblastis eesti naiskolhoosnikkude delegaatide ümberwalimiste koosolekutele rohkem rõhku panna.

Eestlastest naiskolhoosnikud ja kehwiik-keskmiktalunaised on mitmes kohas täitsa ühisesest walmistuslisest tööst kõrwale jäänud, eriti Luuküla, Solna, Kasakowi, Kingisepa raioonis. Samuti on ka teistes kohtades töö täitsa nõrk.

Ühes delegaatide koosolekute poliit-kaswatuslise töö tähtsuse kaswamisega on tarwis ka uusi tõsiseid juhatajaid, kes delegaatide koosolekuid organiseeriwad.

Praegusel silmapilgul on see kooseis äärmiselt nõrk.

Delegaatide koosolekute juhatajate ettevalmistus ei tohi parteilise õppuse võrgu propagandistide tasapinnast mitte madalam olla, vastasel korral ei saa delegaatide koosolekud seda ülesannet täita, mis partei naisterahvastehulkade kasvatuse alal nende peale on pannud.

Tuleb wõidelda niisuguste wäidete vastu, nagu poleks naisdelegaatide koosolekuid tarwis, sest nad olewat oma ea ära elanud.

Praegusel sotsialistilise chituse ajajärgul on naisdelegaatide koosolekud üks peamisem hulgalise töö wiis naisterahwaste seas.

Naisdelegaatide ümberwalimiste hoogtöö peab weel rohkem töötawaid naistehulke kommunistilise partei ja tema keskkomitee ümber koondama.

Delegaatide koosolekud peawad iga naistöolist, naiskolhoosnikku õpetama leninlist sõjariista omandama, et enamlise kindlusega 1932. a. majanduse ülesannete täitmise eest wõidelda, kõik raskused ja puudused, mis sellel teel on, kõrwaldada. See on paremaks pandiks üleliidulise partei 17. konwerentsi otsuste täitmiseks.

Delegaatide ümberwalimise hoogtöö peab töötawate naistehulkade aktiivsust wiieaastaplaani wiimase aasta arwuliste ja omadusliste näitajate täitmisele mobiliseerima.

ILUKIRJANDUS

Liia Sokail

Puhkusel

(Lõpp)

Maiele on siin kõik uudis. — Ta on loodust ennem väga wähe näinud. Linnas tolmustel tänowatel kaswades oli tal lapseas ainukeseks looduse meelegaheaks küewihm, mis sünnitas tänowale suured sogased ojad ja loigud. Ta mäletab selgesti, kuidas ta nendes armastas ühes teiste lastega paterdada. Ja kui siis wihm üle jäi ja päikesekiired pilwe tagant wälja piilusid ning teisele poole ilmus mitmewärwiline wikerkaar, siis oli see nii ilus, et Maie rõõmu pärast otse kilkas ja weel suurema õhinaga mudas paterdama hakkas.

Hiljem, suureks kaswanud, oli ta näinud kord ka Baltimerd. Ühel laupäewa õhtul oli ta oma sõbranna Adelega Narwajõesuhu Adele õe juurde sõitnud, kes seal oma sakstega suwitas ja neid sinna üheks tema sakste perekonna piduks kööki abilisteks kutsunud.

Terwe päew oli sadanud wihma. Jõudnud laewaga Jõesuhu, oli wihm üle jäänud, kuid taewas oli endiselt tina-raske hall ja sulas ühte samawärwi mõõtmata laia kõrge weekoguga — merega, mis kaldast kõrgem paistis ja oli nagu walmis langema laiale lagedale liiwasele rannale.

Õhtul sõõginõusid pestes ja kuiwatades oli Maiel kogu aeg igasuguste praadide ja küpsiste lõhnas ennenägemata suur hall weekogu meeles.

Teisel hommikul, kui teised weel magasid, riietus Maie kiiresti ja jooksis wälja tänowale. Taewas oli selge. Hetkeks peatab ta, nagu teed otsides, siis sammub ta kiirelt alla tänowast — mööda ilusatest suwilatest. Ta on nii kindel, et tänowa lõpus on meri. Ja tõesti, mõne minuti pärast awanes Maie ees suur mõõtmata weewäli. Täna oli ta madalam ja kaugelt otse rukkilillesinine ja säraw. Maie seisatab ja imetleb. Siis läheb ta talle üsna lähedale ja istub puhtale, sõmerale liiwale, kus eilastest wihmast enam jälgegi ei ole.

Maie oleks seal ei tea kui kaua üksinda istunud, merd waadeldud ja puhast mereõhku sisse hinganud, kui ei oleks teda eksitanud hele naer ja jutu kõmin.

Rand oli wahepeal inimesi ja iga wärwilisi siidist päikesewarjusid täis kogunud. Üsna ta lähedale oli aset wõtnud grupp noori naisi walgetes pitsitud kergete kleitides, igat wärwi siidist päikesewarjudega ja walgete, otse läbipaistwate nägudega, nagu portselaankujud, mida Maie näinud eila õhtul Adele õe sakste söögi-toas wäiksel puhwetikapil. Natuke kaugemal liiwal mängisid walgetes kleidikeses lapsed.

Päike oli kõrgemale tõusnud ja tundus juba kuumust. Hele päike, puhas sõmer, liiwane rand ja rukkilillesinine meri. Kui ilus oli siin! Maie oleks tahtnud weel siia jääda, kuid ta pidi ruttama, oli tarwis täna tingimata linna sõita, et homme õigeks ajaks wabrikusse tööle jõuda.

Kuidas Maie neid walgeid pitsitud kleitides naisi kadestas! Terwed päewad, terve suwe wõidakse siin wiibida, männametsa lõhna ja puhast mere õhku sisse hingata!

Ta wõrdleb oma elu nendega. Tuleb meelde, kuidas alles päris noorukesena, peaaegu lapsena, wabrikusse tööle läks. Algul oli õhk wabrikus nii raske olnud, et esimestel minutitel tal otse hinge kinni matnud. Alati kõik aknad kinni, pesemata ja räpased; mõnikord administratsiooni käsul isegi kõik wentilaatorid kinni topitud, et ei katkeks mõni sort halba läpastanud niiti tuule tõmbamises.

Harilikult õhtul, tööpäewa lõpul, hõljusid õhus niiskusest kokkutõmbunud willatükikesed, kõik juuksed ja kaelawahe oli neid alati täis. Nii oli ketramise jaoskonnas, kus Maie esimesel aastal töötas, kuid nüüd, klarimise jaoskonnas, on töö ja õhk weel mitu korda raskem.

Nüüd töötas ta iga päew 11 tundi kõrge tünni taga upitades, riided alati aurust märjad... Õues aga palju päikest, selged kuumad juulikuu ilmad! Ei kunagi puhkeaeaga! Maie waldab sügaw tume sisemine käärimine. Ta ei saa aru, miks elu maailmas nii on sisse seatud, et ühed ainult maitsewad elu, kuna teised äärmist wiletsust kannatawad. Oieti ei elagi suurem hulk inimesi, waid kiratsewad ainult. Maie ei osanud endale kuidagi neid kahe ilma ülekohtuseid wahekordi seletada, ta tundis, et see nii õige ei ole, kuid wäljapääsuteed ei näinud ja see tegi tihti meele weel tusasemaks ja raskemaks.

Alles mõni aasta hiljem, 1917. aastal, kui puhkes rewolutsioon, kui hakkas ilmuma tööliste leht „Kiir“ ja hiljem „Tööline“, kui organiseeriti suuri tööliste koosolekuid ja miitinguid, siis alles selgusid Maiele need neetud ülekohtused kahe ilma wahekorrad ja nüüd, endisest tumedast sisemisest käärimisest, kaswas ja löi lõkkele teadlik wiha klassiwaenlase — kapitali vastu. Siis nägi ja leidis Maie ühes teiste töölistega ka wäljapääsuteed sellest ülekohtusest ilmakorrast.

Palju on sellest ajast aastaid ja wõitlusi möödunud. Maie oli sunnitud paljude teiste seltsiliste -töölistega Eestimaalt taganema ja Leningradi asuma. Siin ühes wene seltsimeestega sotsialismi ehitades, uue elu eest wõideldes, on Maie ise palju sisetiselt kaswanud.

Täna ei kadesta Maie enam neid walgeid, ilma elujõuta pitsitud portselaanitoolisi läbipaistwaid walgeid naisi.

Ta teab nüüd, kui wiletsad, saamatud, meestest ärarippuwad, meeste mängukanad olid need walged pitsitud naised. Parasiidid parasiitide seljas. Maie wihkab niisuguseid naisi. Ta teab ka, miks talle wastik on Maria Wassiljewna, nende puhkemaja juhataja — kommunisti naine, sest wiimane tuletab talle meelde neid endiseid prouakesi, Maria Wassiljewna ei käi tööl, ei tee ühis-konna tööd, ei tee isegi koduseid töid, sest neid teeb majateenija, ta alati lamab, wõi jalutab, wõi patrab niisamuti. Kunagi ei loe ta ka midagi. Kui eila üks uutest puhkajatest küsis, et kas tal nii ilma tööta igaw ei ole, siis wastas ta:

— Mis jaoks pean mina tööd tegema, kui minu mees wastutaw tööline on?

Ja alati üks irin ja kaebamine. Ei kõlba tema tütrele nõukogude walitsuse kool, ei uued õpetajad ja sellepärast käibki neil kodus tütart õpetamas üks endine kooliõpetaja, täiesti wanaaegne eit. Ja mees on kõige sellega rahul. Raske on Maiele aru saada, kuidas wõib niisugune naine weel ja pealegi kommunistist meest rahul-

dada ja tema last kasvatada. Igatahes on niisuguse kommunisti oma silmaring weel väga piiratud ja vajab tõsist kasvatust.

Maria Wassiljewna taolised naised on weel wanaaja jäänused, mida edasitungiw uus elu kui pühkmeid teelt ära pühib. Uus wõimsalt edasitungiw elu wõidab ära ka igasugused wäikekodanlised eelarwamised, mis weel töörahwa eneste seas pesit-sewad ja kaswatab neist uued inimesed.

Maie pilk weereb rannale, mis täis päikesest pruuniks põlenud kehasid.

Need puhkajad siin on suuremas enamuses juba uued inimesed. Enamjagu nendest on löökklased. Igaüks neist kosutab siin oma terwist, kogub uut jõudu, et teda weel suurema energiaga tööle anda. Kõik on siia tulnud tööstusest. Igaüks neist tahab koju tagasi jõudes tugewamini oma süstikut, laadida, paremini „tera“ korda seada. Paremini tehnikat omandada. Isegi siin mere ja mägede läheduses ei raatsi nad ajutisekski unustada tööd ja wõitlust.

Seal pahemat kätt mitte kaugel Mäiest on Manja ja Pascha Iwanowo Wosnessens-kist, Sonja Leningradist ja Marta Saksamaalt. Kuigi igaüks neist isesugune on, aga kõik, kui üks, arutawad tehase töökojast, isetasuwusest, töö ratsionaliseerimisest, tehnika tähtsusest käesolewal ehituse- ja wõitluseastmel, propogandast, Saksamaa rewolutsioonist, sõjahädaohust jne.

Uus on nende sisemine ilm. Ka wäliselt on nad muutunud. Ilumõiste on siin täitsa teine, kui neil walgetel naistel, keđa kord Maie Jõesusus imestles ja kadestas. Portselaan-walgete nägude, igaseltsi siidist päkesewarjude ja walgete pitsitud klei-tide asemel on siin naistel päikesest pruuniks põlenud näod, pleekinud juuksed, päikesekuumuselt särawad silmad, tööst, tuulest ja mereweest kõwenenud kehad. Helepunased pearätid ja kerged lihtsad, lahtised helewärwilised sitssarafaanid on kaunis kokkukõlas nende pleekinud juustega ja pruuniks põlenud kehadega. Nende liigtustes ja kõnnakus on jõudu ja elawust.

Elu on täiesti wälmiselt ja sisemiselt teiseks saanud!

Maie wõrdleb oma rewolutsioonielset elu ja nüüdset. Kui waene ja piiratud oli see endine elu. Ta piirdus wäiksete, pisikeste, igapäewaste muredega ja hädaldamistega, sest suurema eest ei oskanud, ei teadnud siis weel wõidelda.

Nüüd wast tunneb Maie, et ta täit elu elab. Kõik, mis nüüd ilmas sünnib, hu-witab teda, puututab ka teda. Maailma proletariaadi wõitlusele elab ta kaasa, oma töölisteriigi mured ja rõõmud on ka Maie mured ja rõõmud. Kewadel rõõmustab teda hästi organiseeritud ja edurikkalt läbiwiidud külw. Suwel walutab süda, kui wihma palju sajab, mis põllutööd takistab, talwel rõõmustab, kui palju lund sajab, mis wõimaldab metsamaterjali kergemini wälja wedada jne.

Ja weel kõik see töö ja wõitlus wabrikus tööstuse tõstmisel, tööstusplaani täitmisel ja parteilise kaswatuse ümber. Kunagi ei ole igaw! Üks töö ja rutt — ehi-tuse waimustus, mis partei õige leninlise pealiini tagajärjel hulkades ellu kutsütud.

Maie teab, et töörahwal weel palju raskusi ja puudusi on, et töörahwa riik ei suuda weel töörahwahulkade kaswawaid nõudeid täita, kuid ta teab ka, et need raskused meie kaswu raskused on. See teadmine annab jõudu nende ärawõitmiseks, see õhutab paremini tööle.

Maie teab, et meie suutelised oleme oma majandust juba lähematel aastatel niisugusele alusele seadma, mil kunagi enam ei puudu hea toit töölistele, ilus riie ja kus rahuldunud weel paljud teisedki kultuurilised tarbed.

See eesmärk ja wõitlusewaimustus teewad Maie elu sisurikkaks ja sellepärast on ta ka õnnelik. Tal meeldub, kuidas ta sisemiselt hõiskas, kui esimest korda ajalehest luges, et meie ise* juba niisuguse traktoritehase Stalingradis ehitame, mis konweieri süsteemiga iga 6 minuti kestel ühe traktori wõib wälja lasta. Maie tahab peale puhkust kohe, kui koju jõuab, tehnika õhtukursustele õppima minna, et ratsionaliseerimise alal enam kasulik olla. Seda nõu tahab ta anda ka oma brigaadile.

Nüüd on Maie hästi puhanud ja terve. Päike on kosutanud ja merewesi karas-tanud.

Iga hommikupoolel lebab Maie ühes teiste puhkajatega vastu keskpäewa kuuma päikese käes merekaldal ja pärast supleb meres. Täna on eriti kuum.

Maiet hõikab suplema täna noor toakaaslane Anja, 20-aastane rauatreial, ühe komnoorte löökbrigaadi brigadiir Leningradist P. tehases. Anja on kena tüdruk — satäänhelk pruundunud nahal, rukkiwäri lühikeseks lõigatud pleekinud, lainetawate juustega ja rukkilillesiniste silmadega. Anja on elaw tüdruk ja suur spordiharrastaja, eriti hää ujuja. Maie ei saa temale ujumises järele.

Anja on noortööline. Ta ei ole kunagi oma selga kapitali ikke all paenutanud. Ta on kaswanud uutes oludes. Maie kartis ennemalt, et noortel ehk sellepärast, et nad kapitali ikke all ei ole kannatanud, ei wõi olla niisugust wõitlusewisadust, kui wanadel töölistel. Kuid nüüd näeb ta Anjas ja teistes noortes iseseiswust, teatud julgust, teadlikkust ja ettevõtlikkust, mis nendesse kaswatanud meie suur sotsialismi ehituse wõitlus ja waimustus.

Anja on täiesti iseseisew, julge, teadlik ja hästi arenenud. Maie ei olnud 20-aastaselt kaugeltki niisugune, ja loomulik, et kapitalistlike korra oludes ja tingimustes ei wõinudki ta niisugune olla.

Selle peale waatamata, et Maiel ja Anjal aastates suur wahe, on nad väga head sõbrad.

Anja on juba rohelistesse woogudesse laskunud. Wesi on imeilus — roheline ja nii selge, et näha on iga üksik kiwikene merepõhjast. Soolane wesi surub masseerides ihule ja hoiab nagu iseendast ihu wee peal.

Anja ujub kaugele merele. Maie ei julge. Ta peatub ühel weealusel suurel kiwil, istub ja waatleb, kuidas Anja kaugel merel liikumata selili kergelt laintel õõtsudes puhkab.

Algul oli tal Anja pärast hirm, kui ta nii kaugele merele ujus, kuid Anja oli siis selle üle alati nii ennastuskowalt naeratanud, et Maie nüüd sellega juba täitsa harjunud ja rahulikult waatleb ja ootab teda, et ühes jälle rannale ujuda.

Maie ja Anja olid peaaegu alati ühes.

Kui kõigile teistele paistis, et nad on kõike juba ümbruses näinud ja nendega kaasa ei tulnud, siis oli neil Anjaga ikka weel midagi uut waadata ja kuhugile minna.

Enne lõunat mererannal — päike ja suplus, pealelõunat peale „waikse tunni“ — jalutuskäigud ümbrusesse, ekskursioonid mägedesse.

Õhtul enne õhtusööki rannal kiwidel waadelda päikese wiimastest kiirtest kullatut merd ja ehapuna. Peale õhtusööki lühikestel kuuwalgetel õhtutel — paadiga merel wõi jällegi rannal suurtel kiwidel.

Maie ja Anja oskawad hästi oma puhkust kasutada.

Hommikul, mil nad puhkemajast ära sõitsid, oli meri esimest korda nende puhkuse ajal tormine, wiskas suure raginaga kiwe randa, siis jälle kahmas neid tagasi, siis jooksis kiirelt kaugele kuiwale rannale, siis wiskas ägedalt walgeid wahutawaid laineid kõrgele wastu rannaäärseid suuri rahne ja neist ülegi.

Maie ja Anja jooksid weel wiimast korda rannale — merele lahkumisterwitust ära andma.

Kui palju elu ja jõudu oli täna meres!

Nad jooksid rannal rõõmsalt kilgates pealetungiwate lainte eest, mis wähest ootamata kaugele kuiwale rannale paiskusid.

Tore oli täna meri! Wägewam kui kunagi ennem.

Auto tuututas. Aeg oli juba waksali sõita. Maie ja Anja heitsid weel wiimase pilgu merele, mis nii wägew ja mässaw, nagu tahaks pikast waikusest kogutud jõudu korraga wallale päästa.

Mässaw meri mõjus eriti jõuandwalt. Maie ja Anja tundsid ka endis tungi kiiremini puhkusest kogutud uut jõudu tööle paisata.

Waksali sõites kohtasid nad weel kaewanausetöölise puhkemajast seltsimehe Petrowi ja Bergmanni, kes neid olid saatma tulnud.

Rong liigub juba.

— Nüüd meie „looderid“ sõidawad siis koju Leningradi, — ütleb Petrow naeratades.

— Wale, wale! — hõikab Maie wastu. — Kes ei oska puhata, see ei oska ka tööd teha. Küll teie näete, et meie peale puhkust uue jõuga tööstusplaani mitte üksi täidame, waid isegi ületame.

— Õigus, õigus wiige siit saadud päikesekiirte energia sotsialismi ehitusse, — olid Bergmanni wiimased sõnad, mida nad wagunirataste müras weel kuulsid.

Weel kord wilksatab waguni aknast lainetaw wägew Mustmeri, ja rong teeb käänaku paremale ning tormab edasi põhjapoole.

PUNAWÄE AASTAPÄEWAL

Täna me jällegi seisame
tähtsama tähise man,
mille me püstitand
wõitluseajaloo walda.
Pole ju ühtegi meitest,
kellele julgust see rinda ei kalda.
Rida on aastaid kerinud kangasse
punawäe sünnipäewast.

Ära meid taheti hukata
wäetina lapsena siis...
Aga me waprus
ja wõitluse tahe,
me püüded
tõiwad meid siia,
siia,
kus kõlada wõiwad me
pjätiletka hüüded,
ehitustöö
ja maailma töörahwa
ühise wäerinna wiis.

Seda on annud —
punawägi
ja punakaart,
wõitluses langenud welled
ja õed
seda on annud,
tänapäewase tähiseni
werisest wõitlusest
läbi kannud.
Neile au suurem,
ja elagu punawägi
ja punakaart!

Aug. Lukin.

KINDLUSTAME RAHWUSWAHELIST SIDET

Faschistline Soomemaa

Lüüdia Lattuka

Soomes, nagu teistes kapitalistlikes riikides, kaswawad majanduslised raskused. Tööstuse ja pankade esitajad ei näe wäljapääseteed sellest olukorrast. Et riigi rahalist seisukorda parandada, wõetakse tarwitusele mitmesugused abinõud. Tollimaksude tõstmisega loodetakse saada mitte wähem kui 490 miljoni, kuid sellele waatamata wähenewad riigi sissetulekud 550 miljoni marga wõrd.

See sunnib walitsewat ringkonda tarwitusele wõtma uusi kokkuhoidmise abinõusid. Üheks kokkuhoidmise abinõuks on ametnikkude palkade wähendamine.

Läinud aastal, 8. dets., parlamendi koosolekul kinnitati lõpulikult ametnikkude palkade wäendamise seadusekawa.

Seaduse järele wähendatakse ametnikkude palkasid 1932. aastal: üksikutel — 10% ja kellel perekonnad — 5% wõrd. Peale selle on palju teisi abinõusid tarwitusele wõetud. Sotsiaalfaschistid kutsuwad töötawaid rohkem koduste toiduainete tarwitamiseks kokku hoidma, et sellega sissewedu wähendada.

Riiklisi wäljaminekuid kõigis majandusharudes koondatakse, isegi wäljaminekuid rahwahariduse peale wähendatakse. Ainult wäljaminekud sõjatööstuse arendamiseks tõusewad.

Nagu teame, on Soomemaal metsatööstus üks kõige suurematest tööstusharudest. Ka see tööstus on raskes kriisi seisukorras.

Mõned suuremad metsatööstuse ühised Kotka linnas kirjeldavad oma seisukorda järgmiselt: Ühise walmistus väheneb aasta-aastalt: kui 1929. aastal saadi 105.934 st., siis 1930. a. langes see kuni 95.077 st., ja 1931. a. tegi see wälja ainult 70.000 st.

Ühisus märgib selle wähenemise põhjuseks ainult ühte asjaolu: „metsatööstuse materjalide seisukord muutub NSW Liidu poliitika mõjul aasta-aastalt raskemaks.“

Soome lotad — naisfashistid.

Ühisus leiab, et ka tulewal aastal seisukord ei parane töö wähesuse tõttu, tööliised on sunnitud mujalt tööd otsima. Kuid kuhu tööliised lähewad? Töötatöoliste arw kaswab igas walmistusharus. Töötute arw on kuni 250.000 inimeseni tõusnud.

Läinud aastal 5. detsembril pühitseti Soomemaa iseseiswust. Seal tehti ilusaid sõnu, „kuidas neid aidata, kes ei ole oma süü pärast töötud.“ Tööliised, iseäranis kommunistid, olewat tööpuuduses süüdi.

See näitab, kuidas kodanlus töötute küsimust „lahendab“. Kodanlised ringkonnad algawad heategemise alusel töötatöolistele „toetust“ organisäärima. Kuid kõigile on arusaadaw, et sarnane plaastri leidmine ei wõi sadasid tuhandeid töötatöolisi aidata ega töötute küsimust lahendada.

Et riiklisi summasid suurendada, selleks wõetakse kõik abinõud tarwitusele.

Soome peaminister tähendas oma kõnes: „päästa isamaa, rahwas ja riik neist raskustest.“

Nii siis — isamaa päästmise küsimus on päwakorras ja selleks wõetakse kõik jõud ja abinõud tarwitusele. Iseäranis kalliks läheb see „isamaa“ päästmine töölistel maksma. Seda tõendawad järgmised sõnad soome peaministri kõnest:

„Asjata oleks mõtelda, et kommunistlised wõtted enesele meie riigis pinda leiaksid... Iga liikumine iseseiswuse wastu, ühiskondlise korra wastu wõi rahwa pühamate tunnete wastu — tuleb halastamatalt maha suruda.“

Kuid Soomemaa tõelik elu räägib teist keelt. Töötatöoliste hulgad rewolutsioneeruwad, tõusewad üles walitsewa korra wastu ja suured hulgad põgenewad NSW

Liitu tööd otsima. Meie võime seda fashistide endi ajalehe „Helsingi Sanomite“ järele kinnitada, kes kirjutab: „See ei ole meie auks, kui puudustkannatajad töölised on sunnitud ida naabrilt abi vastu võtma, sinna tööd otsima põgenedes. See abi läheb meile kalliks maksma.“

Selsamal ajal, kui tehtakse sõnu töötatöölise toetamisest ja abiandmisest, kirjutavad ajalehed: „Punastel elementidel ei tohi olla otsustavat enamust abi jaotamisel.“ Kuid nälg ja puudus tekitawadki punaseid „elemente“. Kui fashistide eneste sõnadega rääkida, võib selleks tuua Helsingi waestele abiandmise juhataja sõnad: „Töötatöölise hulgas liiguwad Helsingisse ja kui meie ei suuda neile tööd organiseerida, ei suuda ära hoida tuhandete töötute liikumist suurtesse linnadesse, isäranis Helsingisse ja lõunapoolsetesse linnadesse, siis võib tõsiseid tagajärgi oodata“.

Kõik fashistide tähelepanu on pööratud töötatöölise küsimusele, kuid sellest on vähe kasu, sest olukord muutub järjest teravamaks ja ähwardavamaks.

Töötatöölise rahatused on sihitud walitsewate klasside vastu.

(Järgneb.)

Naisfashistline liikumine Eestis

Eesti naisfashistline liikumine areneb, ta organisatsioonid linnades ja maal kasvawad ja laienewad. Naisfashistlistesse organisatsioonidesse on juba üle 10.000 naisterahwa koondunud. Naisfashistide organisatsiooni allorganisatsioonidesse püütakse töötawaid naisterahwaid tõmmata, et need saaks fashistlikes waimus ja huwides kaswatatud. Sest üldise majandusekriisi kasvamisega kasvawad hulkades rahulolematu ja hulkade meeled hoiduwad ärewuses.

Selleks püüawad just naisfashistlised organisatsioonid ka töötawate naisterahwaste hulkadesse tungida ja vähemarenenud naisterahwastele seletada, et naisterahwad oma pikameelse kannatusega kõik halwad asjad wõiwad heaks muuta.

See tähendab, et naistehulke ära tõmmata nende igapäewasest wõitlusest oma elukorra parandamise eest, et klassiwahesid kinni mätsida. Nad soowiwad, et elagu naistöölised ja töölis-talupoegadest kehwiwnaine nii, nagu fashistidele hea on ja ärgu wõidelgu oma klassihuwide eest.

Fashistlist kaswatust püütakse ka noorte tütarlaste keskele wiia, kus ei olewat küllaldast poolehoidu olnud.

Kaitseliidu juures töötawad ninimetatud „Noorte Kotkaste“ organisatsioonid, kus meessoost noored fashistlist kaswatust saawad. Samasugustes kaswatuslistes organisatsioonides ja nende samade kaswatusemetoditega tahetakse ka noori tütarlapsi mürgitada.

Praegu on käimas selle organisatsiooni asutamine, mille nimeks keskjuhatuse poolt „Kodutütred“ kinnitati.

Organisatsiooni eesmärgiks on, nagu fashistide häälekandja „Kaitse kodu“ kirjutab: „Toites noori hingi patriootiliste elamustega, walmistatakse neis pinda eneseohwerdusele, tehakse nad wastuwõtlikuks kõigele sellele, mis on kasuks isamaale.“

Sedasama fashistlist kaswatust tahetakse koolidesse wiia, seal olewat söödimaa, mis nõudwad harimist, et noori nagu witsu oma käe järgi wäänata.

Et fashistlistes organisatsioonides juhtimine oleks rohkem asjatundjate käes, selleks korraldatakse juhtidele täiendawaid kursusi ja peetakse sidet teiste maade fashistidega.

Läänud suwel käisid eesti naisfashistid Soome Lota Sverdi*) 10. aasta pidustusel Heisingis. Soome naisfashistide organisatsioonid on enese ümber 65 tuhat liiget koondanud, ja ta on üks suurematest fashistlistest organisatsioonidest rajariikides, kes ka oma tööliste pussitamisega eesotsas sammub. Eesti naisfashistid tutwunesid lähemalt sõjaliste asutustega ja wäljalaatsaretiga, kuidas sõja ajal saab

*) Soome naisfashistid.

kiirelt elumaju haigemajadeks muuta, ning kuidas haigemajad on warustatud tarwilise warustusega, nagu: arstirohtudega, sidemematerjaliga, pesuga jne.

Soome naisfaschistid omakord külastasid eesti naisfaschiste.

Siin on kõige arusaamatumal arusaadaw, et naisfaschistide juhid külastawad üksteisi, et lähemalt sõjaasjandusega tutwuneda ja üksteiste kogemustest õppida.

Eesti naisfaschistid sõidutasid „kõrgeid külalisi“ kogu Eestimaa ringi, tööliste timukate, nagu Laidoneri, Tõnissoni ja teiste mõisaid näidates, sest neil on tarwis uhkustada ja oma „kultuuriselt ja kõrgelt arenenud talupoegi“ näidata, kes „oma werega wabaduse lunastanud olewat.“

Kuid tegelik elu räägib teist keelt. Eesti iseseiswus on oma olemise kestel töötawad hulgad häwinemisele ja wäljasuremisele wiinud.

See kullafond, mis Eestimaa rahulepingu järele Nõukogude Liidult sai, on ammugi maha prassitud. Needki wabrikud, mis tsaariwalitsuse ajast jäänud, on wanarauana maha müüdnud. Kreenholmi wabrikus Närwas, kus ennemalt üle 12 tuhande tööliste töötas, on nüüd umbes 1200 töölist weel jarel.

Kõik need wabrikud, mis weel järele jäänud, wähendawad töölisi wõi töötawad mõned päewad nädalas. Töötatööliste arw kaswab iga päewaga, needki hädaabitööd, mis omawalitsuste asutuste poolt korraldatakse, ei suuda töötute nälga kustutada.

Terwete perekondade wiisi on töötuid sõna tõsisel mõttes alasti, näljas ja külma käes, kuna kauplustes kaubad hallitawad ja häwinewad.

Eriti raskes seisukorras on töötawad naisterahwad, paljud oma wäikeste lastega lähewad surma, et sellest wiletsusest ja näljast pääseda. Suur hulk noori tööjõulisi naisterahwaid on sunnitud endid uulitsatel müüma, et ülewalpidamist saada.

Niisugustes tingimustes wiibiwad töötawad hulgad linnas, ja mitte üksi linnas, waid ka maal, kus maata ja kehwad talupojad nälgiwad, wõi on sunnitud wee-leiwa eest hallparuni juures orjama.

Suurte maksude koorma all ägawad ka keskmiktalupidajad, kus nende maksujõuetusel talud oksjonihäämri alla lähewad.

Nii siis, sel ajal, kui hulgad nälgiwad ja hukkuwad, sõidawad eesti naisfaschistid ühes „naabrisõsaratega“, soome naisfaschistidega, ringi ja prassiwad, töörahwalt ja kehwematelt talupoegadelt higi ja werd imedes.

Kui aga töölisel oma elutingimuste parandamist nõuawad, siis surutakse see kõige werisemate abinõudega maha.

Detsembrikuul ärapeetud töötatööliste kongressi aktiivsemate töötatööliste esitajate wangistamine tõendab weel kord, et kodanlased pole suutelised tööpuuduse ärakaotamise küsimust lahendama, ja nad ei tahagi seda teha.

Wangistamine ja nurgatagant mahalaskmine on eesti kodanlusel kõige kergem abinõu olukorra lahendamiseks, mis nende arwates natukeseks ajaks „rahu“ maija toowat.

Eesti töölistel ja kehwik-talupoegadel tuleb sellele jõhkruusele kõige wihasem ja otsustawam wõitlus wastu seada. Neil tuleb halastamatult faschistide ja sotsiaalfaschistide ilusaid sõnu paljastada, tuleb neid räbalaid, mis töötatöölistele korjatakse, mitte wastu wõtta ja selle „toetamise“ peale kui töölisteklassi hirwitamise peale waadata.

Tuleb selgitustööd teha, et vähemarenenud seltsilised ja noored tütarlapsed ei läheks naistekaitseliidu poolt korraldatawatesse ringidesse ega kursustele, sest naistöölistel, tööliste naistel ega noortel tütarlastel pole ju midagi ühist nende faschistlike prouakestega ja preilikestega, kelle eesmärk on töölisteklassi weristamine ja häwitamine. Naistöölise ja kehwik- ja keskmiktalunaise eesmärk on töörahwa lõpuliku wabastamise eest wõitlemine ja selle kättewõitmine — kolmandat teed ei saa olla.

Töötawad naistehulgad peawad endid töölisteorganisatsioonidesse koondama, et wõitlusteks ette walmistuda ja tugewaks saada. Sest ainuke õige tee wiletsusest ja puudusest wäljapääsemiseks on kodanlise korra kukutamine — NSWLiidu töölisteklassi eeskujul.

Meie, naiseltsilised Nõukogude Liidus, peame oma riigikaitset kindlustama, wiaastaplaani teostamisest lõõktõõlistena aktiivselt osa wõtma ja sõjalisi teadmisi, nagu laskmist, sanitaar-asjandust jne, õppima.

Sellega aitame oma wõitlewatele klassiõõdedele kaasa nende wõitluses kodanluse wastu ja kiirendame lõpulikku tõõrahwa wõitu Eestis ja teistes kodanlistes maades.

H. W.

SÕNUMID

Eestis jagawad faschistliste werekoerte prouakesed tõõtatõõlistele kaltse ja leiwaraasukesi

Eelmistes numbrites oleme juba walgustanud eesti tõõliste ja tõõtatõõliste olukorda.

Et see iga päewaga kohutawamaks muutub, seda tunnistawad kodanlaste eneste ajalehed.

Nowembrikuul korraldasid politsei hädaabikomitee liikmed esimese ringkäigu

Eesti faschistide prouakesed jagawad tõõtatõõliste lastele kaltse.

puudustkannatajate perekondadesse, kus politsei poolt kogutud andmetel seisukord äärmiselt raske ja suruw.

Toome ühe wäljawõtte „Waba Maa“ 28. nowembri numbrist:

„Kõplis, Bekkeri tehases nr. 32, kort. 16. leiti ees lesk ema kuue alaealise lapsega, kelledest nooremad üheaastased kaksikud. Terwe perekond oli sõna tõõsis

mõttes alasti. Wäetid lapsukesed istusid ilma igasuguse ihukatteta külmal toa-põrandal. Lastel olid pead ja kõhud näljast tursunud. Perekond ei olnud juba mitu päewa süüa saanud.

Wäetid lapsukesed, nähes leiwapätsi laual, ei suutnud hetkekski warjata oma nälga. Isegi aastased mudilased roomasid nagu leiwalõhna peale laua juurde, kus kätega leiwaotsast kinni haarates nutma puhkesid, nad ei jõudnud oodata, kuni neile leiwawiilukas kätte lõigati.“

Niisuguseid nälgivaid ja puudustkannatawaid perekondi leidub Tallinnas ja teistes Eestimaa linnades sadandeid. Mingisuguseid paremusi pole loota. Needki wabrikud, mis weel loksuwad, wähendawad töölisi.

Päewast päewa kaswab töötatööliliste arw. Tööotsijaid on tööbörssel registreeritud ennekuulmata arwul. Paljud töötatöölised ei lähegi registreerima, sest pole sellest mingit kasu.

Eesti tööliste kurnajad oma walitsuse tagajärgi nähes, hakkawad hirmu tundma, et niipalju kardetawat elementi on tekkinud, kes „iseseiswusele“ hädaohtlikuks wõib saada.

Selleks, et ei korduks teist 1. detsembrit, pannakse kõik rattad käima, et hulka- kasid rahustada, sest wanglasse heitmine ei hirmuta nälgivaid töölisi. Eesti kodan- lus, eesotsas politsei, kaitseliidu ja sotsiaal-faschistidega, on leidnud uue „abinõu“, et olukorda pisut kindlustada ja ennast weel wee peal hoida.

Nad löid mingisuguse organisatsiooni „Ühisabi“ nime all, mille ülesanne on ma- jast maija käimine ja nälgivatele annetuste kogumine ning nurumine.

„Ühisabi“ eesotsas on faschistiliste werekoerte prouakesed, nagu: Päts, Ein- bund, Laidoner, Punga, Ostra-Oinas j.t.

30. nowembril korraldati korjandus, millest 650 isikut osa wõttis. Enne korjan- dust peeti aktus „Estoonia“ kontsertsaal- is, kus Tallinna linnapea Uesson tähelpanu juhtis sellele willetsusele ja puudusele, mis sel aastal walitsemas. Korjajate ees- seiswat suur ligemise armastuse töö, millel isegi riikline tähtsus ei puuduwat.

„Ühisabi“ korjajatele annetati 52 autotäit mitmesuguseid asju, annetati peale riiete weel rohkesti wanu mööbleid (mõtelge, isegi wanu siidikleitised olnud pakkides!).

4. detsembril olnud „Waba Maa“ sõnumite järele punaseristi ukse taga 4 tuhat inimest abi ootamas...

Nii siis, räbalate ja leiwaraasukeste jagamisest, tööliste nurga taga tapmisest ja wangla heitmisest näeb Eesti kodanlus oma rahwamajanduse tõstmise ja kriisi lahendamise abinõu.

Eesti naistöoline, pea meeles! Sa oled rida wõitlusi ühes meestöolisega läbi teinud, oled tunnud oma turjal oma „hea-tegijate heldust ja armu“. Ära lase ennast meelitada kurnajate ilusatest sõnadest ja kerjuslikest annetustest!

Eesti kodanlus püüab sind nende kaltsudega ajutiseks klassiwõitlusest eemale tõmmata.

Kuid järjest kaswawat willetsust ei suuda (ja ei taha) ta sel teel wä- hendada.

Koondage oma ridu töölisteklassi wõitluseorganisatsioonide ümber. Koonda, naiseltsiline, oma ridu ühes meesseltsilisega wõitluseks kapitalistilise korra wastu. See on ainuke õige tee willetsusest pääsemiseks.

Wõtke meist siit, Nõukogude Liidust, eeskuju. Meil töötuid ei ole. Meil on weel palju raskusi ees, kuid meie kaswame, meie saame iga päew tugewamaks ja ärawõitmatuks. Organiseerige endid — saage tugewaks ja pühkige jäädawalt wõimu juurest kurnajate kamp minema, pange maksma tööliste riik.

Iga naistöoline ja töölinaine Eestis peab teadma, et ainult rewolutsiooniline klassiwõitlus suudab töötatöölisi näljasurmast päästa!

A. R., naistöoline.

Meie riigikaitse kindlustamine

Eesti tööliste Haridusmaja juures on endiste aastate eeskujul sanitaardrushiina ja esimese astme ringid organiseeritud.

Nimetatud drushiina ja ringid on tähtsamad ja suuremad kogu hulgalises ja kasvatusetöös. Siin saavad laialised töölistehulgad sõjalisi ja arstlisi teadmisi.

Iga naistöoline ja töölinaine peab sõjaliselt kasvatatud olema, et siis walmis olla, kui tarwis kõikide maade tööliste isamaad kaitsta. Iga naistöoline ja kodune perenaine peab igasuguseid sõjariistu tundma ja nendega ümber käia oskama.

Kui eesti tööliste Haridusmaja juures sanitaardrushiina ja selle esimese astme tööd waatame, siis näeme, et nad tõesti oma ülesannete kõrgusel seisawad. Nad õpiwad arstide juhatusel arstlisi teadmisi, mida praktikaga seotakse.

Sanitaardrushiina on näidanud oma walmisolekut sotsialistilise isamaa kaitseks, seda tõendawad järgmised asjaolud.

Sanitaar-sõjalisest häirest (trewoogast), mis läinud aastal 13. mail korraldati, ilmus 75% meie drushiina liikmetest 23 minutiga kohale.

15. septembril korraldatud õhukaitse-häirest osawõtjad naisseltsilised jõudsid 12—24 minuti jooksul kohale.

Wiimasest, 28.—30. detsembril korraldatud õhukaitse-häirest wõtsid juba kõik 100% sanitaardrushiina liikmeid osa.

Peale selle on sanitaardrushiina liikmed ka reast teistest hoogtöödest ja tödest osa wõtnud.

Eesti lastemajas, kus peasjalikult langenute rewolutsionääride lapsed kaswatus saawad, on drushiina ja ringi liikmed abiks olnud laste riiete ja pësu parandamisel ning õmblemisel. Uute riiete õmblemiseks annetas drushiina 50 rubla.

Sanitaardrushiina wõttis eesti lastemaja enese hooldamisele.

Sanitaardrushiinas korjati sl. Klementi nimelise haigewoodi haigemajasse muretsemiseks 150 rubla.

Maawärisemisest kannatada saanutele korjati jalanõusid, riideid ja 64 rubla raha.

Talwisest kultuur-sõjakäigust punawäe kasarmutesse wõttis osa hulk drushiina liikmeid, töötades kokku 342 tundi.

Punawäe aastapäewal teewad sanitaardrushiina ja esimese astme ringid ülewaate oma tööst ja saawutustest ning arwestawad nende puudustega, mis töös on ette tulnud, et neid kõrwaldada.

Iseäranis peab Osoawiahim oma töö ümber korraldama, sest lubamata nähtus on see, et seesuguse sõjalise kaswatusorganisatsioonis puuduwad järjekindlad plaanilised sõjawälised õppused.

Punase sõjawäe aastapäewal tootawad eesti tööliste sanitaardrushiina ja ringide liikmed wõitluseks walmis olla, kui interwentsionistid meie sotsialistlist ehitustööd takistama ja häwitama kawatsewad tulla.

Kõik naisseltsilised, naistöolised ja koduperenaised, koondage oma jõud sanitaardrushiinadesse, ringidesse ja õpime sõjariistadega ümber käima.

Ainult siis oleme suutelised otsustawalt kapitalistide vastu wõitlema ja wõitma!

Haridusmaja sanitaardrushiina liige.

Kirjawastused

Elena Päil. „Kadaka Ann“ ilmub järgmises numbris.

Linda Hämalow. „Alma“ ilmub järgmises numbris.

H. Ossipile. Kahe naise pidamisest ilmub järgmises numbris.

N. Thomsonile. „Füüsilise kultuuri ülesanded“ meie ajakirja panna on liig lühike ja teoreetiline. Soowitaw oleks, kui teie nende põhimõtete alusel rohkem praktiliselt ja eriti naiste jaoks kirjutaksite.

Hind 15 kop.

9235

1932 / 1944

Tellige oma ajakirja

„Naistöoline ja naiskolhoosnik“

pikema aja peale — aastaks või pooleks aastaks.

Tellimise hind — 1 rubla aastas.

Tellimisi võetakse vastu: postiosakondades, „Naistöolise ja naiskolhoosniku“ lugemise ringides ja Leningradis Haridusmajas.

Ответственный редактор: С. Аллерман.

Технический редактор: А. Лукин.

Издание № 15. Сдано в производство 13/II 1932 г.

Подписано к печати 20/II 1932 г. Формат 74×105. 1/2 бум. листа.

Кегль 10. 154.048 знаков. Обложка 19256 знаков. Всего 96580 знаков.

„Работница и колхозница“ № 33

На эстонском языке.

Издательство „КЮЛЬВАЯ“, Ленинград 31, улица 3-го Июля, дом № 48.

Ленинградский Горлит. № 34740. — Тираж 2000. — Заказ № 2647.

Типография „Кюльвая“, ул. Дзержинского, 49.